

Obsah

1	Úvod	11
2	Příčiny opoždění nástupu k intenzivnímu využívání vodní energie v celosvětovém měřítku	15
3	Rozvoj malých hydroenergetických zdrojů na našem území	19
3.1	Období do roku 1918	19
3.2	Období let 1919 až 1930	34
3.3	Období let 1931 až 1944	54
3.4	Období let 1945 až 1979	63
4	Hydroenergetický potenciál ČSSR	79
5	Současné třídění malých hydroenergetických zdrojů v ČSSR	85
6	Ekonomická efektivnost malých vodních elektráren	95
6.1	Národohospodářský pohled hodnocení investic do malých vodních elektráren (MVE)	95
6.1.1	Použití kritéria minima průměrných ročních převedených nákladů pro hodnocení ekonomické efektivnosti malých vodních elektráren z národohospodářského hlediska	97
6.1.2	Použití kritéria maxima průměrného porovnávacího ročního efektu pro hodnocení průtočných malých vodních elektráren z národohospodářského hlediska	102
6.1.3	Národohospodářská efektivnost variant jednotlivých staveb MVE po přestavbě hospodářského mechanismu v ČSSR (po roce 1990)	103
6.1.4	Vyjadřování a hodnocení výrobně ekonomické efektivnosti investice	105
6.1.5	Rozhodnutí	105
6.2	Hodnocení ekonomické efektivnosti průtočných malých vodních elektráren z hlediska provozovatele (organizace)	106
6.2.1	Výklad přístupu doporučeného v odvětví energetiky	107
6.2.2	Praktický příklad výpočtu a posouzení ekonomické efektivnosti výstavby a provozu malé vodní elektrárny realizované socialistickou organizací – postup podle odd. 6.1.1–2 a 6.2.1 (národohospodářský, podnikový pohled).	109

6.2.3	Zjednodušená alternativa posouzení ekonomické efektivity MVE z hlediska podniku (družstva)	118
6.3	Faktory ovlivňující rozhodnutí o výstavbě malých vodních elektráren	121
6.3.1	Náklady na technologické zařízení a jeho ceny	136
6.3.2	Ekonomické meze pro mikro zdroje provozované občany jako domácí vodní elektrárny	156
6.3.3	Přístup k obnově doživajících malých vodních elektráren	164
6.4	Faktory ovlivňující efektivnost provozu malých vodních elektráren	166
6.4.1	Podstata vzniku rozdílu ve výpočtu mezních pořizovacích nákladů vypočtených podle odst. 6.2.1 a 6.2.3.	171
6.4.1.1	Ekologické podmínky provozu malých vodních elektráren	172
6.4.2	Vliv výše nájemného z vodních děl na ekonomiku provozu malých vodních elektráren	174
6.4.3	Vliv oprav a údržby na životnost malého hydroenergetického zdroje	179
7	Výhodnost provozu malých vodních elektráren a mikro zdrojů v minulosti a dnes, kalkulace, ocenění výrobních a provozních nákladů	183
7.1	Kalkulace	192
7.2	Postup pro stanovení roční dodávky elektřiny, roční provozní a výrobní náklady a výnosy malých vodních energetických zdrojů a ostatních vedlejších a průvodních užitků	196
7.3	Hodnocení ekonomické efektivity malých vodních elektráren v zemích RVHP	211
7.4	Hodnocení ekonomické efektivity malých vodních elektráren v západních zemích	212
8	Historický nástin práva na užívání vodní síly	222
8.1	Vodní síla v právu římském a německém	222
8.2	Vývoj zákonodárství upravujícího užívání vodní síly v Čechách	223
8.3	Vodní zákon z roku 1870	229
8.3.1	O právní vlastnosti vod	231
8.3.2	Uživatelská práva k vodě	235
8.3.3	Výška hladiny vody – cejchování	236
8.3.4	Povolovací a schvalovací řízení	240
8.4	Vodní oprávnění po roce 1945	242
9	Vyhlášky, směrnice, instrukce	247
9.1	Základní předpisy	247
9.1.1	Příprava výstavby nebo obnovy malé vodní elektrárny socialistickou organizací	248
9.1.2	Přípravná dokumentace	250
9.1.2.1	Zjednodušení	251

9.1.3	Projektová dokumentace (pro socialistické organizace i občany)	252
9.1.4	Územní řízení (pro socialistické organizace i občany)	257
9.1.5	Vodohospodářské rozhodnutí (pro soc. organizace i občany)	259
9.1.6	Stavební řízení (pro socialistické organizace)	263
9.2	Postup při zřizování domácích vodních elektráren občany	264
9.2.1	Majetkoprávní vztahy	266
9.2.2	Stavební řízení pro občany	272
9.2.3	Povolení k zahájení stavby, registrace stavby.	274
9.2.4	Provádění stavby	274
9.2.5	Kolaudace	275
9.2.6	Připojovací podmínky	278
9.3	Financování, výkupní podmínky, daně	278
9.3.1	Úvěry	278
9.3.2	Půjčky	279
9.3.3	Výkupní podmínky	280
9.3.4	Účelová dotace	280
9.3.5	Daně z příjmu obyvatelstva	281
9.4	Provoz, údržba a obsluha, bezpečnost provozu, kontrola	283
9.4.1	Provoz a údržba	283
9.4.1.1	Manipulační řád	286
9.4.1.2	Provozní řád	287
9.4.2	Bezpečnost a ochrana zdraví obsluhy.	288
9.4.3	Kontrola využívání malých hydroenergetických zdrojů	290
9.4.4	Úhrada nákladů na úpravy a údržbu malých vodních toků	291
10	Perspektiva rozvoje malé hydroenergetiky v ČSSR	295
11	Závěr	303
	Příloha A	304
	Příloha B	309
	Tabulková příloha (tab. I až XXI)	321
	Vybrané dokumenty o malých vodních elektrárnách	365
	Seznam použité literatury	501